

Adopció a Bolívia: el procés d'adopció

Legislació aplicable

- Conveni de La Haia que Bolívia va ratificar el 12 de març de 2002, va entrar en vigor l'1 d'agost de 2002.
- Acord bilateral de coordinació Espanya-Bolívia signat el 29 d'octubre de 2001, va entrar en vigor l'1 d'agost de 2002.
- Codi del nen, nena i adolescent de la República de Bolívia, aprovat per la Llei 2026 de 27 d'octubre de 1999.
- Reglament del codi del nen, nena i adolescent del Decret Suprem 27443, del 8 de abril de 2004, que substitueix l'anterior Decret Suprem 26086 del 2 de marzo de 2001.

Organismes competents

- **Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció (ICAA):** les competències en matèria d'adopció estan transferides a les Comunitats Autònomes. De la Generalitat de Catalunya, l'ICAA és l'organisme competent i responsable dels processos d'adopció.
L'ICAA delega en l'**ECAI Institut Genus** la mediació en la tramitació del procés d'adopció a Bolívia. Va ser acreditada per a aquesta funció el 10 d'abril de 2003.
- **Viceministeri de Joventut, Infància i Tercera Edat** de la República de Bolívia.

Tipus d'adopció

L'adopció a Bolívia és duta a terme mitjançant un procés judicial en el propi país. És una adopció plena, per la qual cosa queda extingida la filiació entre el/la menor adoptat/da i la seva família d'origen.

Requisits de l'adoptat/da

- Ser menor de 18 anys.
- Disposar d'una resolució judicial que estableixi l'extinció de l'autoritat dels pares i que acrediti la condició d'orfe del/de la menor i la inexistència de vincles familiars.

Requisits per als sol·licitants d'adopció

Edat

- Ser major de 25 anys i menor de 50.
- La diferència d'edat entre adoptat/da i adoptants ha de ser com a mínim de 15 anys.

Estat civil

- Matrimonis amb o sense fills. La data de celebració del matrimoni no pot ser posterior a la del naixement del/de la menor.
- No s'admet la sol·licitud per part de parelles de fet ni famílies monoparentals.

Condicions i característiques

- L'estada al país és aproximadament de 40 a 45 dies ja que en el procés és obligatòria una fase d'adaptació pre-adoptiva que es realitza primer a "l'Hogar" on es troba el/la menor i posteriorment en convivència amb la família adoptant.
- S'ha d'acreditar l'assistència a un curs de preparació i formació per a ser pares adoptants.
- La figura del representant de l'ECAI és obligatòria, i la tramitació judicial de l'adopció s'ha de realitzar mitjançant la figura d'un/a advocat/da que representarà la família.
- Es pot sol·licitar l'adopció de germans.
- El menor pot mantenir la nacionalitat boliviana a més de l'espanyola.

Etapa A. Preadopció: preparació i tràmits

Quan la família disposa del Certificat d'Idoneïtat i de l'Informe psico-social que emet l'ICAA, Genus inicia la seva intervenció com a mediador del procés, comença llavors la fase de preparació de l'expedient de sol·licitud d'adopció.

Serveis Etapa A

- Informació i assessorament sobre els documents i tràmits necessaris per a la confecció de l'expedient familiar.
- Seguiment i supervisió de la documentació.
- Legalització dels documents en els diferents organismes autonòmics, nacionals i en el consolat bolivià de Barcelona.
- Confecció i tramesa de l'expedient de sol·licitud d'adopció al representant de Genus a Bolívia.
- Coordinació amb el representant sobre la data d'entrada de l'expedient en els jutjats corresponents.
- Comunicació de la informació a la família.
- Assessorament familiar: psicològic, jurídic i social durant tot aquest procés.

Documents

- Carta de sol·licitud d'adopció.
- Certificats de naixement de la parella.
- Certificat de matrimoni.
- Certificats penals.
- Certificats mèdics que especifiquin tant la salut física com la mental.
- Fotocòpia dels passaports vigents.
- Informe psicossocial.
- Certificat d'idoneïtat.
- Certificat de solvència econòmica.
- Certificat d'haver rebut un curs de preparació per a pares adoptants.
- Compromís de seguiment.
- Autorització per a l'entrada del menor al país.
- Fotografies carné dels sol·licitants.
- Fotografies de l'entorn familiar, social i de la llar dels sol·licitants.

Etapa B. Temps d'espera

Des de la presentació als Jutjats d'Infància i Adolescència de l'expedient de sol·licitud d'adopció fins la comunicació de la pre-assignació del/la menor/s, el temps d'espera es d'aproximadament de 18 a 24 mesos (a data del present document), sempre depenent de la província, Jutjats i situació del/la menor. Genus mantindrà informada a la família

de l'estat del seu expedient mitjançant el seguiment del mateix que dur a terme el nostre representant a Bolívia.

Durant aquest temps es podrà complementar o ampliar el Curs de Formació que sol·licita el govern Bolivian amb xerrades informatives sobre temes que considerem poden ser d'interès pels futurs pares, com són l'origen cultural de l'infant, els aspectes psicològics de l'adopció, l'assignació i el viatge, l'encontre amb l'infant i el primer acompanyament, l'adaptació i el relat per una família adoptant de la seva experiència.

Tanmateix oferim a la família durant aquest període espais d'acompanyament, recolzament i assessorament.

En el moment en què el representant informa Genus de l'assignació del/de la menor, s'informa l'ICAA i es convoca la família per presentar la proposta d'assignació i iniciar la preparació del viatge.

A Bolívia

- Un cop el representant rep l'expedient familiar, supervisa la documentació i duu a terme les legalitzacions respectives en el país.
- Representant i advocada es coordinen portant a terme els passos de presentació de la demanda d'adopció. Es duen a terme diferents tràmits al Viceministerio de Infancia i als Jutjats de la Infància i Adolescència de la província on s'ha presentat la sol·licitud fins que es assigna un nen/a o germans a la família.
- Les dades del/la menor/s que s'aporten en el moment de la pre-assignació per part del jutge són informe mèdic i informes psicològic i social.
- Amb aquestes dades i l'aprobació de l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció, l'ECAI proposa l'assignació a la família.

Etapa C. Assignació i desplaçament al país. Tràmits de l'adopció

Serveis etapa C

- Recepció de l'assignació i supervisió.
- Sol·licitud de conformitat de l'assignació a l'ICAA (Requisit del Conveni de La Haia).
- Entrevista de notificació a la família.
- Assessorament en l'acceptació.
- Coordinació amb el representant.
- Reunions de planificació i organització del viatge.
- Informació sobre temporització de l'estada i dels costos.
- Informació sobre diligències a fer en arribar al país i sobre altres qüestions pràctiques.
- Seguiment de l'estada de la família a Bolívia.

A Bolívia

- Es prepara a Bolívia l'arribada de la parella, es reserva apartament o l'apart-hotel i es prepara el circuit per a la formalització de l'adopció.
- Des de la seva arribada al país, i durant tot el procés, la família és acompanyada pel representant de Genus.
- La família es desplaça a la ciutat on es troba la llar responsable del/de la nen/nena assignat/da.
- Es presenta a la família l'advocada que la representarà durant el procés.
- Assistència a una primera audiència judicial on s'informarà els pares de les dades del/de la menor i s'autoritzarà la família a visitar-lo/la a la llar.
- Durant uns dies (que assigna el jutjat) els pares visitaran el/la nen/nena a la llar, iniciant-se una etapa d'acoblament pre-adoptiu.
- Un equip multidisciplinari realitza un informe d'aquestes trobades que trameta al/a la jutge/essa.
- En una segona audiència es formalitza la sortida del/de la menor de la llar, s'inicia així el període de convivència pre-adoptiva.
- En la darrera audiència, en què estan presents totes les parts, es ratifica l'adopció; resta pendent de sentència que dictarà el jutge al cap d'uns dies.
- Es realitzen els darrers tràmits en el Registre Consular.

Etapa D. Postadoptiva. Informes de seguiment

Un cop ha finalitzat el procés adoptiu, la família ha de complir amb el compromís adquirit amb el país d'origen del/de la menor, de realitzar 4 seguiments postadoptius trimestrals, durant els dos primers anys de convivència.

En els seguiments es valora l'adaptació del menor al seu nou entorn familiar i social. Són realitzats pels professionals de Genus, legalitzats per les autoritats espanyoles i bolivianes i enviats al representant per a la seva presentació.

L'equip professional de Genus està a disposició de les famílies a la fase post-adoptiva. Totes aquelles famílies que sol·licitin una consulta durant el període de post-adopció poden fer-ho trucant al telèfon de Genus, 93 415 97 83, o accedint al punt "d'atenció post-adoptiva" del nostre web.

L'ECAI no pot fer-se responsable de les variacions que són alienes a la seva funció. Assumeix el compromís d'informar sobre el temps d'espera i d'estada al país amb les dades objectives a la seva disposició, però en cap cas pot garantir els terminis del tràmit.